

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy egér és egy ceruza. A Kisegér meglátta a Ceruzát az asztalon és vonszolni kezdte az egérlyuk felé.

- Engedj el, kérlek! - könyörgött a Ceruza. Mire kellek én neked, engem nem lehet megenni, fából vagyok.

- Nem megenni, hanem rágcsálni akarlak - mondta a Kisegér.

- Jaj! - kiáltotta a Ceruza. - Akkor hagy rajzoljak legalább valamit utoljára, aztán tégy, amit akarsz.

- No, legyen-egyezett bele az Egérke. Rajzolj hát!

Nagyot sóhajtott a Ceruza, és rajzolt egy kört.

- Ez sajt? - kérdezte az Egérke.

- Lehet sajt is. - mondta a Ceruza.

- Hát persze hogy sajt!- találgatta az Egérke. - Ezek itt a lyukak a sajton, ez a másik kettő pedig kiflik. No, fejezd be gyorsan, mert már nagyon bizseregnek a fogaim!

- Várj egy pillanatot-szólta a Ceruza, és amikor a háromszögeket kezdte rajzolni, a Kisegér felkiáltott: - Hiszen ez olyan, mint egy macs.....! Ne rajzold tovább!

A Ceruza azonban már bajuszt is rajzolt. A kisegér elszaladt.

Ugye ismerős Önöknek is, Nektek is ez a mese? Ez a történet jutott eszembe, amikor Judit felkért erre a megnyitóra, mert Káposztás Judit rajzai is így elevenednek meg a szemünk láttára. A tavaszi zsongással nemcsak a kis rovarok, bogárcák jelennek meg, hanem karakterek is. A megszemélyesített állatkák emberi tulajdonságokat, foglalkozásokat, sajátságokat jelenítenek meg.

Nehéz meseillusztrációkat alkotni, még ha sokszor oly könnyűnek tűnik, mert a rajzokkal gondolatokat, világokat kell megjeleníteni nemcsak gyerekeknek, de felnőtteknek is. A formákból, színekből kell, hogy kirajzolódjanak a történetek, az események. Judit világa évről-évre egyre színesebb, érettebb, a képek komplett egészé alakulnak át. Felfűzhetjük őket egy történetté. Olyan jó a karakter érzéke, hogy azonosulni tudunk a szereplőkkel. Választhatunk, melyik a legkedvesebb, aki a legjobban hasonlít ránk. Magányosan ülhetünk egy szép csillagfényes estén elgondolkodva egy fűszálon, akár a pillangó vagy kíváncsian figyelni az alattunk elterülő tájat, felszabadulva kacagni rajta, mint egy hangya. Magamhoz ölelném a kis katicát, ne legyen olyan búbanatos. De nemcsak karakterek, hanem olyan fogalmak is felsorakoznak, mint barátság, szabadságvágy, segítőkészség vagy akár szomorúság, magány is. Egy-egy mozdulatba sűríti be az általa ábrázolt történeteket. Tovább tudjuk gondolni az eseményeket, saját gyerekkorunk, vagy egy élmény jelenik meg; milyen jó volt a hajnali fűben üldögelni, érezni a tavasz első igazi illatát, vagy egy hegy tetején állva a lengő szélben érezni, enyém az egész világ.

A mese hat, a meserajzok gyógyítóak, megoldják kérdéseinket, feloldják félelmeinket, tudnak velünk örülni. Emberi kapcsolatok jelennek meg a grafikákon, árnyalatokat, finomságokat fejeznek ki. Sokszor csak egy-egy eseményre, érzésre koncentrálnak és ezt fejezi ki grafikai eszközökkel. A háttér vagy pont a háttér hiánya erősíti a kép tartalmát. A geometriai formák, az ívek, a színek, a kompozíció segítik az adott mondanivaló kifejezését.

Judit már megtalálta saját, egyedi stílusát, megtaláljuk bennük őt saját magát.

Káposztás Judit illusztrációi, mint egy jó mese, a lelkünkben él tovább.

Elhangzott 2013. március 23-án a Városi Könyvtárban Gödöllőn Sz. Jánosi Erzsébettől